

Kultura w edukacji międzykulturowej – doświadczenia i propozycje praktyczne

Redakcja naukowa

Tadeusz Lewowicki
Ewa Ogrodzka-Mazur
Anna Gajdzica

Wydział Etnologii i Nauk
o Edukacji Uniwersytetu
Śląskiego w Katowicach

Wyższa Szkoła
Pedagogiczna ZNP
w Warszawie

Stowarzyszenie
Wspierania Edukacji
Międzykulturowej

wydawnictwo
adam marszałek

RECENZENCI

prof. zw. dr hab. Stefan Mieszalski
prof. zw. dr hab. Jerzy Nikitorowicz

REDAKTOR PROWADZĄCY

Paweł Jaroniak

REDAKTOR TECHNICZNY

Sławomir Orkiszewski

KOREKTA

Zespół

PROJEKT OKŁADKI

Krzysztof Galus

PROJEKT LOGO

Tadeusz Lewowicki

© Copyright by Wydawnictwo Adam Marszałek

Toruń 2013

ISBN 978-83-7780-752-1

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Śląski w Katowicach,
Wyższą Szkołę Pedagogiczną Związku Nauczycielstwa Polskiego w Warszawie
i Stowarzyszenie Wspierania Edukacji Międzykulturowej

Wydawnictwo prowadzi sprzedaż wysyłkową
tel./fax 56 648 50 70, e-mail: marketing@marszalek.com.pl

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń
tel. 56 664 22 35, 56 660 81 60, e-mail: info@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl
Drukarnia nr 2, ul. Warszawska 52, 87-148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie 9

KOMUNIKACJA I DIALOG MIĘDZY KULTURAMI

Wiktor Rabczuk

UNESCO – orędownik różnorodności kulturowej,
edukacji międzykulturowej i dialogu międzykulturowego 15

Aleksandra Minczanowska

Znaczenie wychowania przez i do dialogu w edukacji
międzykulturowej 30

Mirosław Sobecki

Predyktory kompetencji do komunikacji międzykulturowej
studentów województwa podlaskiego w kontekście tradycyjnej
wielokulturowości regionu 41

Tomasz Bajkowski

Kompetencje do komunikacji międzykulturowej młodzieży
w kontekście wybranych uwarunkowań rodzinnych 54

Jolanta Muszyńska

Kompetencje do komunikacji międzykulturowej uczniów i studentów
województwa podlaskiego 67

Ligia Gepfert

Komunikacja i dialog między kulturami w edukacji
na przykładzie międzynarodowego projektu edukacyjnego
Tanzen, die Quelle der Kultur 79

UCZESTNICTWO SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH W KULTURZE REGIONU

Dorota Misiejuk

Zakorzenie w tradycji a tożsamość mniejszościowa
w wielokulturowym regionie Podlasia 93

Gabriela Piechaczek-Ogierman

Uczestnictwo uczniów w kulturze regionu na przykładzie młodzieży
licealnej 111

Natalia Maria Ruman

Przekaz tradycji i kultury na przykładzie dziecięcych zespołów
folklorystycznych 125

Justyna Pomierska

„Język kaszubski” w edukacji międzykulturowej Pomorzan 141

DAWNE I NOWE OBLICZA KULTURY W EDUKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ

Iwona H. Pugacewicz

Wakacje i kultura czasu wolnego w Polskiej Szkole w Paryżu
w I połowie XIX wieku – praktyka i zagrożenia dla wychowania
narodowego 153

Urszula Klajmon-Lech

Fenomen forum internetowego jako formy komunikowania się
między ludźmi 176

Tomasz Gebel

Subkultura – Mekka czy męka kultury? 187

Marek Walancik

Wydarzenia sportowe – komercja czy determinant edukacji
międzykulturowej? 204

Anna Józefowicz

„Bajka międzykulturowa” – nowy rodzaj bajki terapeutycznej 216

Agnieszka Niewiara

Oblicza kultury w edukacji międzykulturowej
na przykładzie realizacji programu Erasmus na Uniwersytecie Śląskim 228

Wykaz publikacji w serii „Edukacja Międzykulturowa” 241

Informacja o autorach 249

CONTENTS

Introduction	9
---------------------------	---

COMMUNICATION AND DIALOGUE BETWEEN CULTURES

Wiktor Rabczuk

UNESCO – an advocate of cultural diversity, intercultural education and intercultural dialogue	15
--	----

Aleksandra Minczanowska

Significance of education through and towards dialogue for intercultural pedagogy	30
---	----

Mirosław Sobecki

Predictors of competence to intercultural communication of students from Podlasie Voivodeship in the context of traditional multiculturalism of the region	41
--	----

Tomasz Bajkowski

Youth's competences to intercultural communication in the context of selected family determinants	54
---	----

Jolanta Muszyńska

Competences to intercultural communication of learners and university students from Podlasie Voivodeship	67
--	----

Ligia Gepfert

Communication and dialogue between cultures in education – the case of the international educational programme <i>Tanzen, die Quelle der Kultur</i>	79
---	----

PARTICIPATION OF LOCAL COMMUNITIES IN REGIONAL CULTURE

Dorota Misiejuk

Rooting in the tradition versus minority identity in the multicultural region of Podlasie	93
---	----

Gabriela Piechaczek-Ogierman

Learners' participation in regional culture – the case of youth from upper-secondary schools	111
--	-----

Natalia Maria Ruman

Transmission of tradition and culture – the case of children folk groups	125
--	-----

Justyna Pomierska

"The Kashubian language" in intercultural education of the residents of Pomerania	141
---	-----

OLD AND NEW FACES OF CULTURE IN INTERCULTURAL EDUCATION

Iwona H. Pugacewicz

Holidays and spare time culture in the Polish School in Paris in the first half of 19 th century – the practice and threats for national education	153
---	-----

Urszula Klajmon-Lech

Phenomenon of the internet forum as a form of interpersonal communication	176
---	-----

Tomasz Gebel

Subculture – a Mecca or torture of culture?	187
---	-----

Marek Walancik

Sport events – commerciality or a determinant of intercultural education?	204
---	-----

Anna Józefowicz

“Intercultural fairytale” – a new type of therapeutic fairytale 216

Agnieszka Niewiara

Faces of culture in intercultural education – the case of implementing
the Erasmus programme in the University of Silesia 228

List of works published in the series “Intercultural Education” 241

Note about the authors 249